

Розмежування завдань бухгалтерського обліку об'єктів активів, власного капіталу, зобов'язань на перший і другий рівень сприяє інформаційному забезпеченню ефективності управління бізнес-процесами.

УДК 336.144.36:657

Тетяна Чередніченко,
к.е.н., доцент кафедри
бухгалтерського обліку,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ВПЛИВОМ ПРОЦЕСІВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

За умови зростання конкуренції та посилення кризових явищ в економіці України виникає необхідність використання суб'єктами господарювання нових методів управління, що будуть сприяти посиленню конкурентних позицій бізнесу. При цьому особливе місце посідає планування діяльності вітчизняного підприємства, що дає можливість своєчасно виявити слабкі місця та забезпечити адаптацію підприємства до зовнішніх змін. Бюджетування є робочим інструментом контролінгу, що включає в себе всі сторони діяльності підприємства. Проте в Україні останніми роками спостерігається його недооцінка, яка значною мірою зумовлена неправильними підходами до його побудови, що проявилися за умов адміністративної системи господарювання та скомпрометували саму ідею планування.

Відхід від традиційного фінансового планування до планування бюджетів, що ґрунтуються на результатах, є принциповим питанням зміни суспільного сектору. Одним із найефективніших методів фінансового планування, які передбачають складання детального, скоординованого за всіма підрозділами плану роботи, організації в цілому і контролю його виконання, є бюджетування. Бюджетування є дієвим інструментом управління підприємством, який базується на принципах комплексного поєднання планування, обліку, контролю, аналізу та регулювання діяльності підприємства (установи), фінансових результатів і фінансового стану його структурних одиниць; координації відповідних бюджетів, їх консолідації та орієнтації на досягнення загальних фінансових цілей на кожному рівні управління.

Зокрема, бюджетування доцільно використовувати: за необхідності пошуку шляхів зниження та побудови раціональної структури витрат, зниження питомих витрат продукції, за групами продукції; при структуризації доходів і витрат суб'єктів господарювання й визначення прибутковості напрямків бізнесу, товарних груп, структурних підрозділів і т.п.; при реструктуризації компанії; при виникненні важко контрольованих витрат і якщо рух грошових коштів поступово відхиляється від установленого порядку. Технологія бюджетування є ефективним механізмом підвищення рівня продуктивності управління витратами підприємства. Управління витратами можна розглядати як складову загальної системи управління підприємством, органічно пов'язану з іншими сферами діяльності підприємства, зокрема з управлінням прибутком, процесами формування і використання капіталу, активів, управлінням інноваційною та інвестиційною діяльністю підприємства, його ризиками, використанням виробничих потужностей.

Крім того, бюджетування дає можливість отримувати інформацію про величину та причини відхилень (позитивних, негативних) від планових витрат та оперативно управляти та контролювати витрати підприємства. Головною метою на даному етапі має бути максимальне зниження рівня викривлення даних, необґрунтованого укрупнення чи применшення планових витрат, що негативно відобразиться у продовженні процесу бюджетування та на ефективності прийнятих управлінських рішень.

Впровадження бюджетування на підприємстві створить такі переваги у системі управління витратами: ефективність управління та оперативність здійснення контролю завдяки об'єднанню у єдиній методиці планових і фактичних показників діяльності; можливість формалізації всіх етапів контролю за витратами, що дозволяє визначити результативні показники в автоматизованому режимі і оперативно формувати аналітичні звіти для проведення аналізу витрат; інтенсивне залучення керівників до процесу управління витратами та контролю за виконанням планів, на основі чіткого розподілу відповідальності за прийняття управлінських рішень.

Таким чином, бюджетування є найважливішим елементом системи управління підприємством, який включає технологію планування, обліку, контролю і аналізу фінансових, інформаційних і матеріальних потоків, а також отримуваних результатів. Удосконалення системи управління суб'єкта господарювання на закладах бюджетування дозволяє розробити оптимальну концепцію

ведення бізнесу для підприємства, довести плани до відома виконавців завдяки узгодженню бюджетів, значно спростити процедуру контролю за рівнем витрат підприємства та, як наслідок, на новому якісному рівні організувати рух фінансових потоків підприємства. При цьому бюджетування підприємства служить інструментом для оперативної оцінки діяльності підприємства і являє собою не просто кількісне обґрунтування плану, а й механізм управління, який дозволяє координувати роботу співробітників усіх підрозділів підприємства для досягнення спільної мети. Тільки правильно організований процес фінансового планування і управління бюджетом дозволяє підприємству розробити стратегію і тактику розвитку.

УДК 657.421

Яків Чернишенко,
магістр обліково-економічного факультету,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник: Степаненко О.І.,
к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

НЕОБОРОТНІ АКТИВИ УТРИМУВАНІ ДЛЯ ПРОДАЖУ: ПРОБЛЕМИ УЗГОДЖЕНОСТІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Однією з найпроблемніших ділянок обліку необоротних активів, особливо в частині основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, є процес їх реалізації. Методологічні основи формування у бухгалтерському обліку інформації про об'єкти необоротних активів, які підлягають продажу регламентуються П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» [1]. Не зважаючи на те, що період впровадження зазначеного стандарту відносно не великий, проблеми, які виникли у зв'язку з реалізацією його норм, широко обговорюються як серед практикуючих фахівців, так і серед науковців. Дискусійні питання виникають, у першу чергу, із-за суперечливих положень стандарту, відсутності окремих тлумачень, пояснень, класифікації необоротних активів, утримуваних з метою продажу. І це все призводить до ряду непорозумінь у методології їх обліку. Також залишається не вирішеною проблема документування операцій, пов'язаних з переведенням основних засобів (інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів) до складу необоротних активів, утримуваних для продажу.